

SUNUŞ

*Kana boyandı kirmenimde yün
Kuşmarlara, tuzaklara düştüm
Menevişlendi durgun sularım
Sedef
bir bıçak aldım dostlar*

*Güneşi yiyorlar
Aç kuşlar.*

Behçet Aysan

Değerli Meslektaşlarım,

26 Aralık 2015 tarihinde başlayan şube genel kurul süreçlerimizin tamamlanmasının ardından bugün Odamızın 45. Olağan Genel Kurulu'nu yapıyoruz. Odamızın 44. Dönem çalışmaları içerisinde faaliyet yürüten tüm şubelerimize, yöneticilerine, şube organlarında ve komisyonlarda görev alan meslektaşlarıma tek tek teşekkür ediyor, yeni seçilen yönetimlere başarılar diliyorum.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın bugünlere gelmesinde; toplumcu, demokratik bir çizgiyi benimsemesinde; her zaman emekten, özgürlükten, eşitlikten, laiklikten, demokrasiden ve barıştan yana yapısını sürdürmesinde emeği geçen tüm meslektaşlarımızı, değerli EMO yöneticilerini ve çalışanlarını saygıyla anıyorum.

Bugün EMO; 52 bini aşkın üye sayısı, 14 şubesi, 66 il, 47 ilçe temsilciliği, 1 mesleki denetim bürosu, 226 işyeri temsilciliğiyle büyük bir örgütlenmedir. Yalnızca niceliksel değil, niteliksel olarak da önemli işlevler üstlenmiş olan örgütlülüğümüz; ülkemizin içinde bulunduğu durumda, özellikle muhalefetin sesinin kısıldığı, sendikaların işlevsizleştirildiği, tüm kurumların yerle bir edildiği bir ortamda ayakta kalmayı başarmıştır. Kamu yararı doğrultusunda hem ülke sorunları, hem mesleki alanlarındaki sorunlara ilişkin etkin bir yapılanma olarak dirençle çalışmalarını sürdürmektedir.

Genel Kurulumuzu yaptığımız bu dönemde öyle günlerden geçiyoruz ki, gerçekten sözlerin anlamsızlaştığı büyük acılar içindeyiz. Ankara'nın, İstanbul'un en işlek, en merkezi noktalarında canlı bombalar, bomba yüklü araçlar patlıyor. Canlarımız gidiyor. Bize “alışın” diyorlar. İnsanlar sokağa çıkamaz hale geldi. Korku dağları yükseliyor. İnsanın insana acımadığı bir vahşet ortamındayız. Ölüm kol geziyor.

Öncelikle nereden gelirse gelsin her türlü terör saldırısını lanetliyoruz. Çoluk çocuk, genç-yaşlı insanları katleden bir anlayışın hiçbir mazereti olamaz. Bu vicdansızlıktır, bu vahşettir. Yitirdiğimiz canlarımızı saygıyla anıyoruz, tüm halkımıza başsağlığı, yaralılarıımıza acil şifalar diliyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Ne yazık ki Haziran'ın aydınlığı zorla karanlığa çevrilmiştir. Tek başına iktidar hırsıyla seçimler yok sayılmış; ülkemiz baskı, şiddet ortamında Kasım seçimlerine götürülmüştür. Bu süreçte önce Diyarbakır'da 5 Haziran 2015 tarihinde HDP Mitingi'nde patlama oldu ve 5 insanımız öldü. Ardından 20 Temmuz 2015'te büyük çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu 33 canımızın katledildiği Suruç Katliamı gerçekleştirildi.

10 Ekim Emek, Barış ve Demokrasi Mitingi kana bulandı. Barış için Ankara'da Sıhhiye Garı önünde toplanan insanlarımızı bombalar karşıladı. 107 canımızı yitirdik. 10 Ekim Ankara'nın kara günü, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük katliamının yaşandığı terör eylemi olarak tarihe geçti. Hala yüreklerimiz yanıyor.

Kasım seçimleriyle tek başına iktidar gelirse; kan gölünün durulacağını sananlar bir kez daha yanıldılar. Katliamların ardı arkası kesilmedi. Diyarbakır Baro Başkanı barış elçisi Tahir Elçi karanlık bir cinayetle öldürüldü.

12 Ocak 2016 tarihinde İstanbul'da Sultanahmet hedef oldu, çoğunluğu ülkemizi ziyarete gelen yabancı turistlerden oluşan 12 kişi öldü. Bir gün sonra Diyarbakır'da 6 kişinin yaşamını yitirdiği saldırı gerçekleşti.

Ankara; 17 Şubat 2016 tarihinde TBMM, Genelkurmay, Hava Kuvvetleri; deyim yerindeyse devlet erkanının bulunduğu bölgedeki bomba yüklü aracın patlamasıyla bir kez daha sarsıldı. Askeri servislerin yanında sivillerin de hedef olduğu bu patlamada 28 insanımız yok oldu. Aradan bir ay geçmeden 13 Mart 2016 tarihinde Ankara'nın en merkezi ve işlek bölgesi olan Kızılay'da otobüs durakları önünde 36 kişinin yaşam ışığını söndüren patlamayı yaşadık. Üzerinden bir hafta geçmeden İstanbul'da 19 Mart 2016 tarihinde Taksim'de patlama oldu ve 4 kişi yaşamını yitirdi.

Saldırıları, terör eylemleri süreklilik kazanmıştır. Can pazarı kurulmuş, gencecik insanlarımızı toprağa düşmektedir. Acı tarifsizdir. Bu ortamda dahi insan hayatı üzerinden ahkam kesilebilmektedir. Makam koltuklarında oturanlar, sanki kendileri iktidarda değilmiş gibi eleştiriler yapmakta, sorumluluğu üzerlerinden atmaya çalışmaktadırlar. İktidar yandaşları ise terörle mücadele edebilmek için başkanlık sistemi gibi güçlü bir yönetim kurulması gerektiğini dahi söyleyebilmektedirler. Bu aymazlık, acımızı katlamakta, halkımızı daha da umutsuzluğa sürüklemektedir.

Öncelikle arka arkaya yaşanan saldırılar göstermektedir ki gereken önlemler alınmamıştır ve alınmamaktadır. Devletin en temel görevi olan insanlarımızın can güvenliği sağlanamamaktadır.

Üstelik bu saldırıların olacağı, uluslararası düzeyde bilinmektedir. Arka arkaya yaşanan terör eylemlerinin ardından güvenlik zirveleri toplanmakta, güvenlik önlemlerinin artırıldığından söz edilmektedir. İktidarın basiretsizliği, terörle mücadelenin zorluğundan bahisle örtülmeye çalışılmaktadır. Yüzlerce canımızı yitirdiğimiz terör eylemlerinden sonra tüm dünyanın terör karşısında çaresizliğinden dem vurulmaktadır. Bu durum; ülkeyi yönetme iddiasında olan iktidarın ülkemizi güvenlik zafiyeti ile açıklanamayacak büyük bir terör bataklığına soktuğunun itirafıdır.

Yalnızca güvenlik önlemleriyle sorunların çözülemeyeceği mademki herkes tarafından kabul edilmektedir; buna sığınarak iktidarın varlığını korumasına da izin verilmemelidir. İktidarın uyguladığı politikalar, ülkemizi açık bir savaş alanı haline getirmiş; her türlü teröre kapı açmıştır. Herkese kafa tutan, herkesle çekişen, kavgacı bir üslup ve nefret diliyle örülü açıklamalar, yalnızca toplumumuzu kutuplaştırmakla kalmamış; bugün içine düşürüldüğümüz kan, acı ve gözyaşı taşıyan katliam ortamını yaratmıştır.

Ortadoğu üzerinden büyük hayaller kuran iktidar, kan gölüne döndürülen ülkemizin içine düştüğü durumun hala ayırında değildir. Bu aymazlık gelişmiş kapitalist ülkeler için de aynen geçerlidir. Terör tüm dünyayı sarmıştır. 13 Kasım 2015 tarihinde yaşanan Paris Saldırısı'nın ardından 22 Mart 2016 tarihinde AB'nin merkezi Brüksel terör eylemleriyle sarsılmıştır. Başta emperyalist ülkeler olmak üzere tüm dünyanın bu kanlı saldırılar karşısında üstlendikleri rolü acilen masaya yatırması gerekmektedir.

Bir bölgeyi çatışma ortamı içerisinde bırakıp buradan nemalanmak isteyen tüm anlayışları şiddetle kınıyoruz. Tarih, beslenip büyütülen El Kaide gibi yapılanmaların kontrol edilemeyeceğini göstermiştir. Buna rağmen emperyalist ülkeler siyasal ve ekonomik çıkarları adına yalnızca Ortadoğu gibi göz diktikleri bölgelerdeki insanların yaşamını değil, kendi yurttaşların yaşamlarını da tehlikeye atmadan çekinmemektedirler. Adeta 3. Dünya Savaşı yaşanmaktadır. Sahillere çocuk mültecilerin cesetleri vururken, gelişmiş ülkeler yarattıkları acıya gözlerini kapatıp, kendilerine sırça köşkler yaratmaya çalışmaktadırlar. Türkiye ile Avrupa'ya göçmen akınını önlemek için imzalanan anlaşma, utanç belgesidir. Bilinmelidir ki, her kaçak göçmen teknesi batarken, medeniyetin gemisi su almaktadır. Bunun hesabını sırça köşklerinde, saraylarında oturanlar mutlaka bir gün verecektir.

“Geleceğe güvensizlik” kavramı bugün insanlarımızın içine düşürüldüğü durumu açıklamak için yetersizdir. Derin acı ve gözyaşlarının biriktiği, her yerin doğrudan açık hedef olduğu, insanların evlerinden çıkamaz hale geldiği bir dönemde yaşamaya, hizmet üretmeye, dahası umudumuzu korumaya çalışıyoruz.

Ama bizim görevimiz, yitirdiğimiz canlara karşı sorumluluğumuz; artık ölümlerin olmadığı bir ülke yaratmaktır. Bunun yolu etnik, dinsel, mezhepsel kavgaların alıp yürüdüğü; bilim ve teknolojinin geri plana itilip kamunun değil sermaye çıkarlarının her şeyden üstün tutulduğu bu sistemin değiştirilmesinden geçmektedir.

Düşünce ve ifade özgürlüğünün olduğu, demokrasinin yeşertildiği bir ortam, savaşın ve çatışmanın panzehiri olabilir. Bunun için öncelikle düşünce ve ifade özgürlüğü için, dahası bunun içselleştirildiği bir toplum yapısını kazandıracak eğitim sistemi için mücadele etmemiz gerekmektedir.

Ülkemiz bu anlamda o kadar geriye götürülmüştür ki, iki kişi bir araya geldiğinde dahi dinlenme korkusu içinde otosansür uygulamaktadır. İhbarcılık müessesesi; gizli tanık ifadeleriyle dava kumpasları kurulmuştur. Bugün ise iktidar “aldatıldık” söylemleriyle bu kumpasları yaptırdığı örgüte karşı mücadele yürüttüğüne inanmamızı beklemektedir. Dahası sürekli yeni düşmanlar yaratarak iktidarını perçinlemeye çalışmakta, kendisinden taraf olmayan herkesi düşman ilan etmekte; düşünce ve ifade özgürlüğüne karşı cephe savaşı yürütmektedir.

Hukuk devletini otoriter yönetimlerden ayıran en önemli ilke, hak ve özgürlüklerin kullanılabilmesi, bunların uygulamasının denetlenebilmesidir. Oysa ülkemizde iktidarın hemen hemen hiçbir alanda denetlenemediği kontrolsüz bir güç oluşmuştur. Düşünce ve ifade özgürlüğünün baskı altına alınmasında yargı bir araç olarak kullanılır olmuştur. Darbe Anayasasının yapıldığı 12 Eylül'de gerçekleştirilen Anayasa referandumu ile yargının işleyişine derinden müdahale edilmiş, bugün yargının bağımsızlığından da söz edilemez hale gelmiştir. Yargı üzerinde kurulan iktidar vesayeti ve hukuk sistemindeki çürümenin eşlik ettiği bu ortamda insanlar bırakın düşündüklerini ifade etmeyi düşünmekten korkar hale getirilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 2015 yılı raporuna göre Türkiye, hakkında en fazla düşünce özgürlüğünü ihlal ettiğine ilişkin karar çıkan ülke olmuştur. Ukrayna ve Rusya'dan sonra en fazla dava başvurusu olan üçüncü ülke konumundadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2015 yılında 5 gazeteci, 3 hukukçu, 1 siyasetçi ve 1 emekli askerini de aralarında olduğu 26 kişinin açtığı davada Türkiye'yi ifade özgürlüğünü ihlal etmekten toplam 42 bin 043 Avro tazminat ödemeye mahkum etmiştir. Aynı nedenlerle 2011-2014 yıllarında da Türkiye 1 milyon TL'yi aşan tazminat cezası almıştır. Ayrıca Anayasa Mahkemesi 2015 yılında, 6 gazeteci, 4 siyasetçi, 1 yazar, 1 radyo ve 1 sitenin başvurusuyla verdiği 12 kararda toplam 42 bin 990 lira tazminat ödenmesine hükmetmiştir.

Medya; neredeyse tamamen iktidarın egemenliği altına alınmıştır. Her koşulda iktidarı ve yaptıklarını onaylayan, gerçekleri çarpıtan, daha da ötesi farklı görüş beyan edenleri infaz eden bir propaganda aracı olarak işlemektedir.

Gazetecilik mesleğinin gereğini yerine getirenler tutuklanmakta, haklarında hapis cezaları verilmektedir. Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar, “MİT tırlarıyla silah taşındığını belgeleyen haberi” ve Ankara Temsilcisi Erdem Gül, “İŞİD kampına cihatçı taşındığına ilişkin haberi” nedeniyle hukuk kuralları da hiçe sayılarak 3 ay içerisinde tutulmuşlardır. Anayasa Mahkemesi, Dündar ve Gül’ün 3 Aralık 2015 tarihli başvuruları üzerine hak ihlalinin tespit etmiştir. Şimdi sorumlular bu hak ihlalinin hesabını vermelidir. Bu dönem EMO Hasan Balıkcı Onur Ödülü’nü de Can Dündar ve Erdem Gül’e vermeyi kararlaştırdık. Genel Kurulumuz gündemi kapsamında ödülümüzün takdimini de gerçekleştireceğiz.

Yine bir gazeteci arkadaşımız Birgün Gazetesi Yazarı Barış İnce’ye 21 ay hapis cezası verilmiştir. İçeride hala gazeteciler tutulmaktadır. Temel insan haklarından olan özgürlüklerin her geçen gün kısıtlandığı, düşüncenin suç sayıldığı, çok sayıda gazeteci ve yazarın tutuklu bulunduğu ülkemizde, Cumhurbaşkanı’na hakaretten dava açılması ve cezalar verilmesi “vaka-i adiyе”den hale getirilmiştir. Odamızın iki dönem Yönetim Kurulu Başkanlığını yapmış olan Kemal Ulusaler’e Birgün Gazetesi’nde yayımlanan “Ayaktayız Ayakta” başlıklı köşe yazısı nedeniyle Cumhurbaşkanı’na hakaret ettiği gerekçesiyle 11 ay 20 gün hapis cezası verilmiştir. Bu ceza bir demokrasi ayıbıdır ve bizler inadına ayaktayız, ayakta!

Bu demokrasi ayıbı olan uygulamaların en yoğun yaşandığı alanlardan birisi bilgisayar ve İnternet ortamıdır. İktidar İnternet ortamındaki yayınların düzenlenmesine ilişkin yasayı tamamen sansür aracı haline getirmiştir. Yine bilgisayar ve İnternet ortamı insanların gözetlenme ve izlenmesindeki en önemli araçlardan birisi olarak kullanılır olmuştur. TMMOB 70’li yıllardan getirdiği tarihsel deneyim ve birikimle her türlü teknolojinin insanlığın yararına kullanılması gerektiği bilinci içinde bilgisayar teknolojisinin de kamu yararına ve insanlığın hizmetine sunulmasını savunmaktadır. Bu amaç doğrultusunda düşünce ve ifade özgürlüğünü somutlayan bir teknoloji olmanın ötesinde insanların özel hayatlarını hedef alan uygulamalara da topyekün karşı çıkılmalıdır.

Değerli Üyeler,

Ülkemiz öyle bir hale düşürüldü ki, bırakın barışın kendisini umudunu bile tüketiyorlar. Ülkemizde üniversite hocaları sorgusuz sualsiz gözüaltına alınmakta, cadı avı yürütülmektedir. “Çocuklar ölmesin” diyen insanlar, barış isteyenler hedef gösterilmekte, terör propagandası yapmakla suçlanmakta, bunların konuşulduğu televizyon programları hakkında terör soruşturması açılmaktadır. Tiyatro, sinema sanatçıları yaptıkları açıklama, sosyal paylaşım sitelerindeki mesajları nedeniyle fişlenmekte; işten atılmaktadır. Rant ve talan düzeni; kentleri, kırları, madenleri, sularımızı kuşatmıştır. Soma’da, Yırca’da, Cerattepe’de olduğu gibi halkın yaşam hakkını savunmasına karşı en ağır saldırılarla müdahale edilmektedir.

Özgürlükleri yok eden, kısıtlayan bir iktidar, darbe döneminin Anayasasını bile uygulamayan, kendi çıkardığı yasalara bile uymayan, mevcut yasaları en olmadık biçimde kendi çıkarına alet ederek demokrasi aleyhine kullanabilen bir iktidar, Anayasa yapmaya kalkmaktadır. Oysaki iktidar, vesayetçi dediği darbe Anayasasını bile lüks görmektedir. Bu nedenle iktidarın Meclis’teki sandalye gücüne dayanarak demokrasimizi daha da geriye götürecek Anayasa değişikliğine geçit verilmemelidir.

Temel insan haklarını, insanların istedikleri gibi özgür ve demokratik bir ortamda yaşam haklarını elinden alacak hiçbir girişim meşru kabul edilemez. Niceliksel hesaplarla her zaman nitelikli sonuçlar alınmaz. Yapılmak istenen anayasanın ülkemizi gerileştirme sürecini

tamamlamaktan başka bir şey olmayacağı açıktır. Bunun da en açık göstergesi, eğitimde ve kamu kurumlarında yerleştirilen gerici yapılanmanın, tüm yaşam alanlarına yayılması girişimidir.

Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte eşit yurttaşlık idealiyle gerçekleştirilen başta eğitim ve kadın hakları olmak üzere pek çok düzenleme bugün hedef alınmakta, bilimi ve aklı geri plana iten antidemokratik bir yapılanma örgütlenmektedir. Bu geri yapılanma doğrudan kadınlarımızı ve çocuklarımızı hedef almaktadır. Ülkemiz çocuklara yönelik toplu tecavüz vakalarıyla, sözde eğitim vermek üzere kurulduğu söylenen yapılanmalarda yaşanan çocuk tecavüzleriyle derinden sarsılmaktadır.

Kadınlara yönelen ve giderek dozu artan taciz, tecavüz ve fiziksel şiddetin yanında eğitim ve çalışma haklarına yönelen sözlü şiddet uygulamaları artmaktadır. Ne yazık ki bu şiddet ortamı iktidarın politikalarından dayanak bulmaktadır. Kadınlar, iş yaşamından uzaklaştırılmak istenmekte; kadınlara özgü meslek ayrımı yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Elektrik Mühendisleri Odası olarak; evde, işte, sokakta ve tüm sosyal ortamlarda kadınların yürüttükleri hak mücadelesini destekliyoruz. Hiçbir meslek dalının kadın-erkek ayrımına tabi tutulamayacağı düşüncesiyle kadın mühendislerimizin mesleki alanda yürüttükleri mücadelenin de savunucusuyuz.

Çalışma ve yaşam koşullarımız dini kurallara, hatta bir mezhebin inançlarına göre ayarlanmaya çalışılmaktadır. Cuma gününün çalışma süresinin cuma namazına göre ayarlanması bunun son örneklerindendir. Çağdışı kalmış yönetim şekilleri yeniden gündeme getirilmekte hilafetten dahi söz edilebilmektedir. Giderek toplumun din kurallarına göre yönetilmesinin hazırlıkları yapılmaktadır. Bunu protesto ediyor ve reddediyoruz. Dini özgürlük diye diye, insanların her türlü yaşam hakkı, özgürlükleri yok edilmektedir.

Gündeme getirilen ne kadar olumlu sözcük ve kavram varsa içi boşaltılıyor.

Demokrasi dediler, demokrasiyi yok ettiler.

Barış getireceğiz dediler, kan gövdeyi götürüyor.

Askeri vesayeti bitireceğiz dediler; üniversitelerden yargıya, okullardan kamu kurumlarına varıncaya kadar iktidarın vesayeti, baskısı kol geziyor.

Anayasa yapacağız, toplumsal uzlaşma getireceğiz dediler. Toplumsal kutuplaşma, kin, nefret ve öfke büyüttüler.

Bugüne kadar dokunulmazlıkların arkasına saklanan, her türlü yolsuzluk, hırsızlık vakasıyla ilgili soruşturma ve dava süreçlerinin önüne set çekenler; şimdi dokunulmazlıkların kaldırılmasından söz ediyorlar. Bu kadar kavramların tek taraflı olarak yontulduğu, zamanı geldiğinde piyasaya çıkarılıp, çıkarların hizmetine koşulduğu bir dönem yaşanmamıştır.

“Rekabetçi, şeffaf, tüketicinin korunduğu, çevresel sürdürülebilirliği de dikkate alan bir enerji sektörü önceliğimiz olmuştur ve olmaya da devam edecektir” dediler:

Rekabetten çıkardıkları yandaş şirketleri koruma ve kollama görevi.

Şeffaflık uygulamaları, şirketlere içeriden bilgi sızdırma ve şirketlerle iş kotarmadan ibaret.

Yurttaşlara gelince dört duvar, demir kapı...

Tüketiciyi korumaktan anladıkları zam yapmak, karanlıkta bırakmak.

Çevresel sürdürülebilirlik dedikleri talan, yağma, doğa katliamı.

İşte bu ortamda, bizler faşist ve gerici uygulamalara karşı dimdik ayakta durmak; kentlerimize ve kırlarımıza sahip çıkmak; rant ekonomisine karşı kamunun çıkarlarını savunmak; özgürlük, barış, demokrasi ve laiklik mücadelesini her daim her ortamda sürdürme sorumluluğu içindeyiz.

Hukuka ve kamu yararına aykırı projelere karşı dava açan; haklılığı da yargı kararlarıyla kanıtlanan odalarımız da hedef gösterilmekte; TMMOB ve odalarının etkinliği çeşitli yollarla kırılmaya çalışılmaktadır. Bir şirketin temsilcisi çıkıp, açtığı davalar nedeniyle bir meslek örgütünü “terörist” olmakla suçlamakta, operasyon yapılması için çağrıda bulunmaktadır.

TMMOB ve bağlı odalarının hedef haline getirildiği, her türlü muhalefetin sesi korku, baskı, şiddet politikalarıyla sindirilmeye çalışılırken; korkmadan, yılmadan ayakta duran; kamu yararına doğrular için mücadele eden EMO örgütlülüğünün gösterdiği direnci alkışlıyorum. Odamız bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da mesleki ve teknik birikimini kamu yararına kullanacaktır.

Demokratik işleyişimizden aldığımız güçle 45. Dönem’de de mücadelemizi hep birlikte yılmadan sürdüreceğimizi belirtmek isterim.

Elektrik Mühendisleri Odası, en başta genel kurullar olmak üzere, demokratik karar alma mekanizmalarını işleterek, her zaman daha etkin bir işleyişi sağlamaya çalışarak yoluna devam etmektedir. 7 Haziran 2014, 11 Ekim 2014, 4-5 Nisan 2015, 12-13 Eylül 2015, 19 Aralık 2015, 18 Mart 2016 tarihlerinde koordinasyon kurullarımızı toplayarak, hem ülkemizin içinde bulunduğu durumu, hem mesleki sorunlarımızı, hem de örgüt işleyişimizle ilgili konuları değerlendirdik.

TMMOB ve odalarını etkisizleştirmeye ve işlevsizleştirmeye amaçlayan Torba Yasa girişimine karşı yürütülen mücadelede kendi mesleki alanımızdan yola çıkarak etkin bir kampanya düzenledik. Kamuoyunun gündemini oluşturan kayıp ve kaçak elektrik bedeli ile ilgili yürütülen bu kampanya aracılığıyla EMO’nun kamu yararını koruyan yapısını topluma yansıtmaya çalıştık. Ankara’da 31 Ocak 2015 tarihinde toplanan Danışma Kurulu üyelerimizle birlikte Güvenpark’a yürüyüş gerçekleştirdik. Hep bir ağızdan “Mühendis, mimar, şehir plancıları ve meslek örgütleri; ülke, kamu, halk, meslek, meslektaş yararı bütünlüğündeki mücadelesini sürdürecektir, AKP gericiliğine, piyasacılığın ve diktasına teslim olmayacaktır” dedik. EMO örgütlülüğü olarak 14 Şubat 2015 tarihinde Torba Yasa girişimine karşı gerçekleştirilen TMMOB Olağanüstü Genel Kurulu’na etkin katılım sağladık.

Bu dönem demokratik mekanizmalarımızın temelini oluşturan üye ilişkilerini güçlendirebilmek için çeşitli çalışmalara imza attık. Öncelikle üyelerimizin mesleki faaliyet alanlarında yaşadıkları sorunlara ve meslektaşlarımızın yetkilerine yönelen müdahalelere karşı hem hukuki hem de sosyal platformlarda etkin mücadeleler yürüttük.

Elektrik mühendislerini; temel mesleki faaliyet alanlarından birini oluşturan asansör ile ilgili denetim süreçlerinin dışında bırakan uygulamalara karşı hukuki mücadeleyi kazandığımızı belirtmek isterim. 2008 yılında açtığımız 2 ayrı dava sonucunda alınan kararlarla asansör firmalarında elektrik/elektronik mühendislerinin istihdamının zorunlu olduğu tespit edilmiştir. Danıştay tarafından Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği’ndeki “asansör monte eden” ve “yetkili servis” tanımları iptal edilmiştir.

Yine EMO tarafından açılan diğer bir dava sonucunda da Türk Standardları Enstitüsü’nün (TSE) “Yetkili Servisler-Asansörler, Yürüyen Merdivenler ve Yürüyen Yolcu Bantları için Kurullar”ın (TS 12255 standardı) “Yetkili Servis” başlıklı maddesi ile “Çalışanların özellikleri ile ilgili kuralları” belirleyen maddesi Danıştay tarafından iptal edilmiştir.

Asansör, kamunun can ve mal güvenliği açısından elektrik/elektronik mühendisinin denetiminin olmazsa olmaz olduğu bir alandır. A tipi muayene kuruluşları tarafından yapılan denetimlerde topraklamasından, elektriksel güvenlik sistemlerine, kumanda panosundan makina motor grubuna, kabin ve kat butonlarından sigorta, aydınlatma ve priz devrelerine kadar birçok noktada yapılan denetimin elektrik mühendisliği disiplinine girmesinden dolayı mutlaka her denetim içinde bir elektrik mühendisinin yer alması teknik ve idari bir zorunluluktur. EMO

olarak meslektaşlarımızın ve kamunun asansör alanındaki haklarını ve çıkarlarını sonuna kadar koruyacağımızı ve bunun için mücadelenin süreceğini belirtmek isterim.

EMO tarafından belirlenen asgari ücrete uyulmasını sağlamak, hem üyelerimizin hem de iş yerlerinin bu konuda duyarlılığını artırmak üzere kampanya başlattık. Üyelerimize ve işyerlerine yazılar gönderdik. Sosyal platformlarında paylaştığımız, İnternet sitemizden yayınladığımız tanıtım ve bilgilendirmeye dönük kamu spotları oldukça ilgi gördü.

Yapı denetçisi üyelerimizin faaliyet alanıyla ilgili yetki sınırını 120 bin metrekareden 180 bin metrekareye taşıyan yönetmelik düzenlemesine karşı eleştiri ve görüşlerimizi TMMOB düzeyine taşıdık ve TMMOB üzerinden yürütülen hukuki mücadeleye destek verdik. Danıştay tarafından 26 Haziran 2015 tarihinde bu düzenlemenin iptal edilmesiyle mühendislerin çalışma koşullarını zorlaştıran ve yapı denetimini fiili olarak uygulanamaz hale getiren düzenlemenin önüne geçilmiş oldu.

Yine proje ve yapı denetçisi ile kontrol elemanı olarak çalışan üyelerimizin sorunlarını saptamak ve çözüm odaklı politikalar geliştirmek üzere kapsamlı bir araştırma gerçekleştirdik. Toplam 10 bin kişilik proje ve yapı denetçisi ile kontrol elemanı olarak faaliyet gösteren EMO üyesini temsil etmek üzere 700 asıl ve 700 yedek örneklem üzerinden çalışmamızı tamamladık, sonuçlarını sizlerle paylaşacağız.

İktidarın Proje Uzmanlık Sertifikası, Proje Uzmanlığı Sertifikasyon ve Eğitim Merkezi'nden eğitim alma zorunluluğu dayatan; bunu da kamu kurumları dışında yetkisiz kuruluşlara yaptırmaya çalışan girişimine karşı üyelerimizle birlikte etkin mücadele yürüttük. Üyelerimize mektuplar yazdık, üyelerimizden gelen dilekçeleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na ilettik. Meslektaşlarımızın üniversiteden mezuniyet ve meslek örgütüne üye olarak elde ettikleri mühendislik haklarının gasp edilmesini engelledik. Açtığımız davayla düzenlemenin yürütmesinin durdurulmasını sağladık.

Gelişen teknolojiyle beraber meslek alanımızla ilgili açılan yeni iş sahalarına yönelik düzenlemeler yapıyoruz. Bu dönemde "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Üretimine Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği"ni yayımladık. Yine yeni bir iş sahası olan elektrikli kara araçlarıyla ilgili olarak "Elektrikli Kara Araçları ve Bu Araçların Şarjlarına Dair Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği"ni hazırladık ve TMMOB Yönetim Kurulu'na 26 Haziran 2015 tarihinde gönderdik. Ancak Makina Mühendisleri Odası'nın gerekçesiz itirazı nedeniyle TMMOB Yönetim Kurulu tarafından bu yönetmeliğimiz henüz Resmi Gazete'ye gönderilememiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin çıkardığımız yönetmelik kapsamında eğitimler vermek üzere üniversitelerle protokoller imzaladık. Bu kapsamda eğitimlerimiz de başladı.

Ege Üniversitesi ile 25 Haziran 2015 tarihinde Teknolojik ve Bilimsel İşbirliği Protokolü imzalandı. Protokol kapsamında EMO'nun Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üretimine Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği'nde tanımlanan mühendislik hizmetlerinin yürütülmesine yönelik olarak EMO üyelerine eğitim veriliyor.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Güneş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi (GÜNAM) ile Güneş Enerjisi Sistemleri Eğitimi için 4 Eylül 2015 tarihinde ortak bir protokol imzaladık.

Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ile 10 Kasım 2015 tarihinde "Teknolojik ve Bilimsel İşbirliği Protokolü" imzalandı. Yenilenebilir enerji üretimine ilişkin sağlıklı örnekler oluşturmak üzere Oda üyelerinin bilgi ve becerilerini attırmayı amaçlayan protokol çerçevesinde, Mühendislik Fakültesi ile yapılacak ortak eğitim sonunda katılımcılara Oda tarafından "Güneş Enerjisi Sistemleri Yetkilendirme Belgesi" ve "Katılımcı Belgesi" verilmektedir.

Üyelerimize yönelik MİSEM kapsamında verdiğimiz eğitimler 44. Dönem’de 789’a; eğitimlere katılımcı sayısı da 12 bin 645’e ulaştı. Bu dönem ilk kez MİSEM kapsamında elektronik eğitim sürecini de başlattık. Mobil telefon ve tablet uyumlu olarak yayına başlayan e-eğitim platformu üzerinden kendi kendine öğrenme eğitimleri ve video eğitimleri yayına açıldı. 2016 sonuna kadar platform üzerinden 200 video eğitim, 100 kendi kendine öğrenme eğitimi yapılması, ayrıca MİSEM Belge Yenileme eğitimleri de dahil olmak üzere “Canlı Webinar” altyapısının kurulması planlanmaktadır. MİSEM Komisyonu’nun aldığı karar gereğince 2016 sonuna kadar tüm belge eğitimlerinin sınavları da online olarak sistem üzerinden yapılacaktır. Yine üyelerimize belli bir ücret karşılığında toplam 12 dilde elektronik eğitim olanağı sağlanmış olup; mühendislik alanında etkin dil kullanımını hedefleyen bu eğitimlere 25 Ocak 2016 tarihinde başlanmıştır.

Ferdi kaza ve mesleki sorumluluk sigortası uygulamalarımız bu dönemde genişletilerek uygulanmaya devam edilmiştir. Oda aidatlarını ödeyen tüm üyelerimiz ve emekli üyelerimiz ferdi kaza sigortasından yararlandırılmaktadır. Ferdi kaza kapsamında 2014 yılında 116 bin TL, 2015 yılında 59.5 bin TL ödeme yapılmıştır. Mesleki sorumluluk sigortası aracılığıyla 2014 ve 2015 yıllarında 16 bin TL’lik hasar ödemesi yapılmış olup, bu dönem SMM olarak faaliyet gösteren üyelerimiz de sigorta kapsamına alınmıştır.

SMM üyelerimize yönelik olarak smm.org.tr adresinde yeni bir site hazırlanmaktadır. Bu platform aracılığıyla SMM üyelerimizin, iletişim ve sundukları hizmetlere ilişkin bilgileri güncelleyerek yayınlama olanağı olacaktır. Yine elektronik imzalı EMO kimlik kartları tüm SMM üyelerimize verilmiş olup; bugüne kadar 2 bin 491 e-imzalı Oda kimlik kartı verilmiştir.

Mesleki alanlarımızın teknolojik gelişmelerin öncüsü olma konumunu EMO olarak üyelerimize yönelik verdiğimiz hizmetlere de yansıtmaya çalışıyoruz. Elektronik imza, elektronik ortamda bilgilerin saklanması, güncellenmesi gibi uygulamaların yanında bu dönemde geleceğe yatırım yapan bir projeyi devreye aldık. Türkiye’nin ilk “teknik insanlar arası sosyal Internet ağı” olarak tanımlayabileceğimiz EMOPortal uygulaması; hem üyelerimizin birbirleriyle doğrudan iletişim kurabilmelerini, hem mesleki alandaki gelişmeleri doğrudan takip edebilmelerini, hem de meslek örgütleriyle ilişkilerini güçlendirmelerini sağlayacaktır. Bu platform aracılığıyla Elektrik Mühendisleri Odası; üyesi olan elektrik, elektronik, haberleşme, kontrol ve biyomedikal mühendislerine; meslektaşlarına ulaşabileceği, mesleki deneyimlerini paylaşabileceği, mesleki etkinliklerden ve iş olanaklarından haberdar olabileceği bir sosyal ağ uygulaması aracılığıyla Ekim 2015 tarihinde hizmet vermeye başlamıştır.

Bu dönemde akademik dünya ile ilişkilerimiz geliştirilmiş olup; Bölüm Başkanları Konseyi ile daha sağlam ve kurumsal bir temele oturtulmuştur. Elektrik Mühendisleri Odası tarafından sekreterya hizmeti verilen Bölüm Başkanları toplantılarının konsey düzeyinde kurumsallaşmasıyla mesleki alanımızda eğitim veren üniversitelerin sorunlarının özgür ve demokratik bir ortamda konuşulup çözümler üretilmesine olanak sağlanmıştır. Böylece EMO’nun mesleki faaliyetlerin yürütülmesi ve düzenlenmesi işlevinin eğitim süreciyle bağlantılı olarak planlanması için önemli bir adım atılmıştır. Bu dönemde 25 Ekim 2014 tarihinde İzmir’de, 11 Nisan 2015 tarihinde Ankara’da ve 14 Kasım 2015 tarihinde Mersin’de Bölüm Başkanları Konseyi toplanmış olup, katılım sayısının giderek arttığı gözlenmektedir.

Yine bu dönemde EMO Bilimsel Dergi faaliyetleri aracılığıyla mesleğimizle ilgili gelişmelere destek olunmaktadır. Kendi meslek alanımızda Türkçe yayın yapan hakemli bir dergi yayımlamanın gururunu yaşıyoruz. Bu gururu bizlere yaşatan EMO Bilimsel Dergi Baş Editörü Prof. Dr. Hamit Serbest ve Yayın Kurulu üyelerine ayrıca teşekkür ederim.

Elektrik Mühendisliği Dergimizin son iki sayısını da bu dönemde eğitim ve araştırma-geliştirme faaliyetlerine ilişkin gelişmelere ayırdık. “Beyin Göçünden Teknoloji Transfer Ofislerine Emperyalizmin Yeni Yüzü” kapaklı 455. sayı ve “Bilimsiz Toplumun Geleceği Karanlık” kapaklı 456. sayımızla ülkemizin teknolojik gelişimi açısından önemli olan gelişmeleri masaya yatırdık.

EMO; Serhat Özyar’ın anısını yaşatmak üzere kurucusu olarak içinde yer aldığı Serhat Özyar Yılın Genç Bilim İnsanı Ödülü ile doktora tezi olarak yapılmış önemli çalışmalara destek olmaya devam ediyoruz. Hem üniversitelerde eğitim gören genç meslektaş adaylarımızı desteklemek hem de mezun olan yeni meslektaşlarımızın meslek örgütleriyle bağlantısını kurmak üzere Ankara ve İstanbul şubelerimizin bitirme sergisi ve bitirme projeleri etkinliği de EMO’nun gençlere açılan ışık penceresidir.

Akademik Kamp etkinliğimiz süreklilik kazanmış olup; güncel ve belli bir uzmanlık alanına yönelen ana tema çerçevesinde bu dönemde 2 kez gerçekleştirilmiştir. Katkı koyan öğretim üyeleri ve arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum. Öğretim üyeleri ve öğrencilerimize yönelik ufuk açıcı dersler içeren programıyla Akademik Kamp yoğun ilgi çekmektedir. 4. Akademik Kamp etkinliğimiz de “Elektrik Makinaları ve Güç Elektronikliği” konu başlığı altında 12-15 Mayıs 2016 tarihleri arasında Prof. Dr. Bülent Ertan’ın koordinatörlüğünde gerçekleştirilecektir.

Akademisyenlerden öğrencilere uzanmaya çalışan Odamız, meslek alanını tercih edecek üniversite sınavına giren öğrencilere mesleki alanlarımızı tanıtan; eğitim kurumları hakkında bilgi veren; kontenjan, başarı sırası ve puan bilgileri içeren tercih rehberi hazırlayıp yayımlayarak yardımcı olmaya çabalamaktadır.

Değerli Delegeler,

44. Dönem’de düzenlediğimiz, sempozyum, kongre gibi bilimsel etkinlerimizin daha işlevsel olmasını sağlamak üzere değerlendirme çalışması başlattık. Bu çalışma kapsamında yeni düzenlenecek etkinliklerin mevcut etkinlikleri engelleyici olmaması, benzer nitelikli etkinliklerin bütüncül olarak planlanması ve etkinliklere katılımların daha nitelikli hale getirilmesine yönelik çaba harcadık. Gerçekten de şubelerimizin düzenlediği etkinliklerin büyük çoğunluğu, hem katılım, hem içerik açısından oldukça nitelikli yapısıyla övgüye değer bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu dönem ilk kez düzenlenen Tesla Sempozyumu, uluslararası düzeyde gördüğü ilgiyle dikkatleri çekmiştir. Yine bu dönemde ilk kez Türkiye Elektronik Sanayi ve Elektronik Mühendisliği Kurultayı düzenlenmiştir. 7 sempozyumu içerisinde barındıran Elektrik Elektronik Mühendisliği Kongresi de başarıyla tamamlanmıştır.

Eğitimlerin, sempozyumların ayrı bir sektör olarak ticari faaliyet alanı olarak görüldüğü bir dünyada EMO’nun kamuya açık ve ücretsiz olarak düzenlediği etkinliklerin toplumla bilim dünyası ve üretim sektörleri arasında bağ kuran bir yapı görevi gördüğünü de kıvançla belirtmek isterim.

44. Dönem’de gerçekleştirdiğimiz toplam 25 etkinliğimizde emeği geçen şube yönetimlerimize, şube çalışanlarımıza, örgütümüzün değerli üyelerine ve örgüt dışından katkı koyan kurum ve kişilere ayrı ayrı teşekkür ederim.

Değerli Arkadaşlar,

Hem Türkiye için hem Odalarımız için çok zor geçen bir dönemi geride bırakıyoruz. Gelecek dönemin daha iyi olmasını dilesek de, gerçekçi olmak ve ayaklarımızı yere sağlam basmak zorundayız. Ne yazık ki önümüzdeki acı tablo, gelecek dönemde sorunlarımızın daha da ağırlaşacağını göstermektedir.

EMO'da yönetime geldiğimizden bu yana Soma Katliamı'nda 302 emekçi, Ermenek'te 17 emekçi, İstanbul Mecidiyeköy Torunlar Center'daki asansör katliamında 10 emekçi, Esenyurt'taki asansör faciasında 3 emekçi yaşamını yitirdi. Birer ikiye ölen canların hesabı bile tutulmuyor. İktidarın "fitrat" olarak gördüğü iş cinayetleri, ülkemizde yaratılan yandaş ekonomisinin, taşeron uygulamalarının, sermaye üzerindeki denetimsizliğin eseridir.

Elektrik Mühendisleri Odası olarak kendi alanımızda buna karşı açıktan mücadele yürütüyoruz. Soma Katliamı'nın üzerinin trafo patlaması açıklamalarıyla örtülmesine Elektrik Mühendisleri Odası ve Maden Mühendisleri Odası olarak geçit vermedik. Gerçeklerin gün yüzüne çıkmasına yardımcı olduk.

Ülkemizi ve dünyamızı büyük bir tehlike altına sokacak olan kirli, pahalı nükleer enerji sevdasına karşı mücadelemizi sürdürüyoruz, sürdüreceğiz. Bu dönemde Enerji Çalışma Grubumuz tarafından hazırlanan nükleer enerji raporlarımızı, Fukuşima'nın arkasındaki gerçekleri aralayan bilimsel gerçekleri "Fukuşima'dan 10 Ders Riskleri Azaltmak ve Toplumları Nükleer Felaketlerden Koruma" kitabını Türkçeleştirerek yayınladık.

Değerli Meslektaşlarım,

Enerji alanında en büyük sorunumuz dışa bağımlılıktır. Su gelirinin artışı dışa bağımlılığımızı azaltıcı etki yapsa da 2015 sonu itibarıyla elektrik üretimindeki ithal kaynak payı yüzde 53 seviyesindedir. Dahası dış kaynak bağımlılığımızı artıracak ithal kömür gibi yatırımlara geçit verilmekte, nükleer dışa bağımlılığın çözümü gibi sunulmaya çalışılmaktadır.

Oysa nükleer enerji dışa bağımlılığın çözümü değil, bizatihi artırıcı bir etken olacaktır. Nükleer enerji üretimine yönelik yapılan anlaşmaları incellerseniz göreceksiniz ki; bu projelerde yabancı şirketlerin Türkiye'de bedava arazi üzerinde alım garantili santral sahibi yapımlarından başka bir şeyden söz edilemez. Kaldı ki nükleer yakıt yurtdışından getirilecektir ve bunu satan da bir elin 5 parmağını geçmeyen uluslararası tekellerdir. Şimdi hangi yerli kaynaktan söz edilmektedir? Çağdışı kalmış nükleer teknolojiye sahip olma sevdasıyla, hatta alttan alta nükleer silah sahibi olunacağı propagandasıyla hareket edildiği anlaşılmaktadır. Bunun ise bugün içinde bulunduğumuz terör bataklığında ne büyük bir tehlike olduğunu söylemeye bile gerek yoktur.

Dışa bağımlılığa karşı dünyadaki teknolojik gelişmeleri takip eden gerçekçi çözümlere ihtiyacımız var. Ülkemiz çok zengin yenilenebilir enerji kaynaklarına sahiptir. Rüzgâr ve güneş potansiyelimiz bunların başında gelmektedir. Yenilenebilir enerji kaynakları alanında teknoloji hızla ilerlemekte ve ucuzlamaktadır.

Rüzgâr enerjisinde teknik ve ekonomik olarak 48 bin MW olan kurulu güç kapasitemizin 2015 yılsonu itibarıyla kullanılan bölümü 4 bin 503 MW'tır. 2015 yılsonu itibarıyla üretim içindeki payı ise yüzde 4.5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Güneş enerjisinden yararlanma konusunda ise çok geç kalmıştır. Güneşten elektrik üretimi istatistiki veriler içinde bile yer almayacak boyutta düşüktür. 2015 yılsonu itibarıyla kurulan güneş santral gücü 248.8 MW'tır. Resmi verilere göre yıllık 380 milyar kWh'e karşılık gelen güneş kaynağından, azami ölçüde yararlanılmamış olmasının kabul edilebilir hiçbir yanı yoktur.

Ülkemizde henüz ölçülebilir olarak gündeme getirilemeyen bir diğer kaynak ise enerji verimliliğidir. Elektrik enerjisinde verimlilik adına yapılan çalışmalar da, kamu kurum ve kuruluşlarındaki akkor telli lambaların tasarruflu lambalarla değiştirilmesi ile sınırlı kalmıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası olarak, yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliği konusunda yapılan çalışmaları her platformda açıktan destekliyoruz. Ancak her yere HES; her yere RES gibi bir mantıkla hareket edilemez. Her proje için özgün değerlendirmeler yapılması

gerekmektedir. Bunun için ÇED sürecinin aktif hale getirilmesi, bütüncül planlamalar yapılması şarttır. Bugün yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliğinin etkin olarak gerçekleştirilmesi önündeki en büyük engel de bizzat piyasacı ve kar hırsına dayalı anlayıştır. Ülkemizin geleceğini ilgilendiren bu alanlar, birkaç kişinin para kazanması anlayışına dayalı yapıdan kurtarılmalıdır. Ülkemizin kaynaklarının en uygun şekilde değerlendirilmesini sağlamak üzere araştırma geliştirme kaynağı ayrılarak ve kamunun öncülüğünde bütüncül yaklaşımla ele alınmalıdır.

Piyasalaştırmanın can yakıcılığı enerji alanında doğal, kültürel ve yaşam alanları üzerinde doğrudan ortaya çıkarken, özelleştirmelerin ardından dolaylı etkiler de yurttaşların faturalarında zam olarak, dünyanın en büyük 7. sistem çökmesi olarak görünür olmuştur.

Değerli Arkadaşlar,

Elektrik dağıtım tesislerinin özelleştirilmesinin ardından yaşanan elektrik kesintileri, kayıp ve kaçak bedeli vurgunları, elektrik tarifesinde yapılan zamlar, tarifiedeki kalem oyunlarını tek tek inceleyerek kamuoyunu bilgilendirdik. Kamu yararına aykırı, şirketlerin çıkarları doğrultusunda elektrik kullanıcılarını mağdur eden düzenlemelere karşı dava açtık.

31 Mart 2015 tarihinde tüm Türkiye’de elektrik sistemi çöktü. Siber saldırı, bakım, hat çalışması gibi gerekçelerle üstü örtülmeye çalışılan sistem çöküntüsü hakkında EMO olarak en doğru bilgilendirmeleri yapmaya çalıştık. Seçimler öncesinde elektrik fiyatlarında artışı önlemek isteyen iktidarın verdiği talimatlar doğrultusunda daha ucuz üretim yapan HES’lerden Batı’ya elektriğin taşınmasında sistemi riske sokacak düzeye çıkılması bu çöküntünün temel nedenidir. Batı’daki santrallerin ucuza elektrik üretmek istemedikleri için devrede olmadıkları ve sistemde sorun olduğunda da erken devreden çıktıkları bilinmektedir. Bunların hangi santraller olduğu açıklanmamış, haklarında işlem dahi yapılmamıştır. Yeni bir 31 Mart krizi yaşanmaması için hiçbir neden yoktur. Alınan önlemlerin bahsi dahi geçmemektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak ise bütçe konuşmasında 31 Mart karanlığından bir kez bile söz etmemiştir. Zannedersiniz ki her şey güllük gülistanlık.

Enerji alanı gizli ya da açık şirketlerin kurnasız, iktidarla kurdukları ilişkiler dahilinde diledikleri gibi at koşturdukları bir alan haline getirilmiştir. Enerji Bakanlığı koltuğuna, Cumhurbaşkanı’nın daha önce özel bir şirketin genel müdürlüğünü yapmış olan damadının oturtulmasıyla, yandaş tartışmaları böylece açıktan kabineye taşınmıştır.

AKP iktidarlarında, özelleştirme ve serbestleştirme uygulamalarıyla birlikte elektrikteki bütüncül yapı bozulmuş olup; kullanıcıların sırtına bindirilen yükler sürekli artırılmıştır. Üretim ayağındaki özelleştirmeler ve serbest piyasa yapısı nedeniyle kamunun ucuz elektrik üretimiyle pahalı elektrik üretimini kamu yararı doğrultusunda bir havuz içerisinde bütünleştirerek ucuz elektrik sunma olanağı yok olmuştur. Piyasada üreticiler istedikleri fiyattan elektrik satışı yapabilmektedirler. Bu durum özellikle su gelirlerinin az olduğu dönemde yoğun olarak fiyatların yükselmesiyle kendisini göstermektedir. Diğer yandan su gelirleri fazla olduğunda bile iletim sisteminin kısıtları nedeniyle Doğu’dan belli ölçülerde elektrik taşınabildiği için yine maliyetli santrallardan elektrik satın alma zorunluluğu doğabilmektedir.

Dağıtım özelleştirmelerinin ardından piyasadaki “komisyoncular” artmıştır. Aynı holdinge bağlı olmalarına rağmen dağıtım ve perakende satış şirketleri ayrıştırılmış, her ikisi için de ayrı kazanç kapıları yaratılmıştır. Faturadaki kalemler artırılırken bu kalemlerin fatura içindeki payında da özelleştirme ile dağıtım kuruluşlarını satın alan şirketler lehine oynamalar yapılmıştır. Dağıtım şirketlerinin veyansınları üzerine sokak aydınlatması bedelleri Hazine üzerine yıkılmıştır. Burada bile şirketlerin Hazine’yi kandırmaya çalışmaları üzerine davalık durumlar oluşmuştur. Şirketlere “kolaylık” denilen bu maddi kaynak aktarımları yapılırken;

kalkınmada öncelikli iller, hastaneler, okullar gibi pek çok sosyal devlet uygulaması gereği olan sübvansiyonlu elektrik hizmeti sunumuna son verilmiştir. Tarımsal sulamada çiftçilerin doğrudan destekleme ödemelerine elektrik dağıtım şirketleri adına el konularak, AKP tarafından devlete “çek-senet mafyası” gibi tahsilatçılık yaptırılmıştır.

Dağıtım özelleştirmelerinden 13 milyar dolar gelir elde etmekle övünen iktidar; yalnızca kayıp ve kaçak bedeli olarak 2006-2014 yılları arasında 33 milyar liranın yurttaşlardan tahsil edildiğini itiraf etmiştir. Dağıtım şirketlerinin hedef kayıp ve kaçak oranları sürekli yükselterek yurttaşlardan fazladan tahsilatlar yapılmıştır. Yalnızca 5 bölge için 3 yıllık hedef kayıp ve kaçak oranında yapılan artışın konut kullanıcılarına ek maliyeti 2 milyar TL düzeyindedir.

2015 yılının son gününde yüksek kayıp ve kaçak oranlarına sahip şirketlere “aferin” denilerek, imtiyazlı statü yaratılmıştır. Bu şirketler yine kayıp ve kaçak hedefleri yükseltirken, diğer yandan pek çok yükümlülüğünden kurtarılmışlardır. Bu şirketler teknik kalite ve verimlilik kriterlerinden muaf olacaklardır. Böylece kalitesiz elektrik sunumu, elektrik kesintileri ve iletim sistemini sıkıntıya sokan enerji çekişleri nedeniyle tazminat ödemeyeceklerdir. Bu uygulamadan yararlanacak şirketlerden biri Enerji Bakanı Berat Albayrak’ın genel müdürlüğünü yapmış olduğu Çalık Holding’in ortak olduğu Aras dağıtım şirkettir. Diğer Türk Telekom özelleştirmesinde AKP iktidarıyla ilişkisiyle ülke gündemine oturan Abdullah Tivnikli’nin ortak olduğu Dicle Elektrik Dağıtım şirkettir. Diğer şirket de TÜRGEV için Mardin’de imam hatip yaptıran Türkerler Holding’in sahip olduğu Vangölü Elektrik Dağıtım’dır.

Yine son yaptıkları düzenleme ile bu dağıtım şirketlerinin sosyal sorumluluk adı altında yapacakları yardımların bedelini de tüketicilerden tahsil etmelerine olanak sağlamışlardır. Sosyal sorumluluk adı altında şirketlerin kim için, ne için yaptıklarını bilemediğimiz ve kontrolü de bulunmayan harcamalar faturalara eklenmektedir. Yasal dayanağı olan ve kamu hizmeti yapması gereken TRT için kesilen paydan yakınılırken, şimdi şirketlerin kontrolü dahi olmayan vakıf, dernek gibi yapılanmalar için yapacakları harcamalar da faturaya eklenecektir. Dağıtım tarifesinin belirlenmesinde dikkate alınan düzenlemeye esas işletme giderinde yüzde 7 artış öngören bu düzenleme kapsamında dağıtım faaliyetiyle ilgisi olmayan pek çok kalem kullanıcının sırtına yıkılmıştır. “Dava, icra” kapsamında her türlü avukatlık giderleri, mahkeme masrafları, mahkeme kararıyla oluşan tazminat ödemeleri faturalara yansıtılacaktır. Şirketlerin verimliliklerini artırmak üzere şirket personeline veya kendi tanıtımları için düzenledikleri her türlü seminer, panel ve konferans harcamaları ile reklam giderleri ve dağıtım şirketlerinin kendi tercihleriyle dahil oldukları derneklerin aidatları da bu kapsamdadır. Sendika ve oda aidatları denilerek, zaten personel gideri kapsamında sayılan ücretlerden yapılan kesintilerin ikinci kez gider olarak gösterilmesi mi sağlanmaktadır? Temsil ağırlama adı altında, kimlerin hangi yemek, otel, seyahat masrafları tüketicilerin cebinden karşılanacaktır?

Aynı düzenleme ile dağıtım şirketleri, yargı kararı gereği iade etmek zorunda kaldıkları kayıp ve kaçak bedellerini tüm elektrik abonelerinden geri tahsil edecekler. Bu Yargıtay’ın verdiği karara karşı bir uygulama olduğu gibi şirketlerin hukuksuz uygulamalarının yükünün haksız olarak elektrik kullanıcılarına yıkılması anlamına gelmektedir.

Bu düzenleme ile mülkiyeti TEDAŞ’a ait olan dağıtım tesislerinden şirketlerin haksız olarak reklam ve kira geliri sağlamalarının yolu açılmıştır. Yine diğer gelirler kapsamında dağıtım şirketlerinin başka kişi, kurum ya da şirketlere “bakım ve onarım hizmeti” ile “danışmanlık” yaparak gelir elde etmeleri öngörülmüştür. Bu meslektaşlarımızın haklarına yönelik olarak gasp içeren bir düzenlemedir. Dağıtım şirketlerinin, tek el oluşturdukları dağıtım altyapısı ile ilişkili elektrik tesislerine malzeme sağlaması ve bakım-onarım işlerini üstlenmesi, elektrik mühendisliği alanına ilişkin müşavirlik, müteahhitlik piyasasında rekabeti bozacaktır. 6446

sayılı Yasa'ya göre dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetiyle ilgisi bulunmayan mühendislik-müşavirlik hizmetleri vermesi olanağı bulunmamaktadır.

Resmi Gazete'de 19 Aralık 2015 tarihinde çıkarılan bu tebliğ ile dağıtım şirketlerine haksız ve hukuksuz gelir kaynağı kapıları açıldığını, tüketicileri ikinci kez mağdur edecek düzenlemelere imza atıldığını tek tek ortaya çıkardık; kamuoyunu bilgilendirdik ve dava açtık.

EPDK tarafından 2016 yılına ilişkin hedef kayıp ve kaçak oranları açıklanmış, hedefleri tutturamayan şirketler için yeniden yüksek kayıp ve kaçak oranları belirlenmiştir. 1 yıllık hedef açıklamasıyla kayıp ve kaçak için 5 yıllık bir hedef dahi belirlenmeyerek şirketler için sürekli yüksek hedef belirlemenin yolu açılmıştır.

Bakan Albayrak ise kayıp ve kaçakla mücadelede büyük bir başarıdan söz eder gibi 2002 yılı ile kıyaslama yaparak halkı kandırmaktadır. Kayıp ve kaçak oranının 2002 yılına kıyasla yüzde 25'lerden bugün yüzde 15 oranlarına düşürüldüğünü söylemiştir. Oysa özelleştirmelerin başladığı 2008 yılında açıklanan kayıp ve kaçak oranı zaten yüzde 14.4'tür. Aradan geçmiş 8 yıl, yüzde 14.4 olan kayıp ve kaçığı yüzde 15 oranlarına düşürdük diyerek kimi kandırıyorlar? İşte kayıp ve kaçığı indireceğiz deyip artırarak şirketlere aktarım yaptıkları için kamuoyunda oluşan tepkiler üzerine kayıp ve kaçak bedelleri, önce faturalarda ardından tarifiede görünmez kılınmıştır. Ocak ayı faturalarını eline alan yurttaşlar hem elektriğe yapılan zam, hem de zammı oluşturan maliyet kalemlerini görünmez kılan uygulama ile şaşkına dönmüştür. Maliyet kalemleri torba haline getirilmiş, halk ne için ne ödediğini dahi bilmekten yoksun bırakılmıştır. EPDK, kuruluş yasasının daha ilk maddesinde yazan "şeffaf elektrik piyasası" hükmünü açıktan ihlal etmektedir. EMO olarak hem bu yeni tarifeyle hem de kaçığı yüksek olan şirketler için getirilen ayrıcalıklı düzenlemeye karşı davalar açtık. Bilinmelidir ki Elektrik Mühendisleri Odası bu konuların peşini bırakmayacaktır. Bugüne kadar yaptığımız gibi kamuoyunu en doğru şekilde bilgilendirmeye çalışacağız.

Yapılan serbestleştirmelerde öylesine endazeyi kaçırılmışlardır ki, can ve mal güvenliğini ilgilendiren kurallar bile yok edilmektedir. Teknik kurallara ve projelere uyulmaması durumunda can ve mal güvenliği açısından ciddi tehlikeler barındıran elektrik üretim tesisleri, Elektrik Tesisleri Kabul Yönetmeliği dışına çıkarılmış; teknik zorunluluklar ve kamu denetimi yok sayılmıştır. Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Yönetmeliği adındaki bu düzenlemenin kontrol firmalarını hukuka aykırı olarak yetkilendirdiği ve proje onay birimleri ile ilişkilendirdiği hükümlerine karşı Danıştay'a başvurduk.

29221 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği düzenlemesinde de pek çok hukuka aykırılık için yargıya başvurmuştuk. Burada özellikle SMM üyelerimiz için önemli olan mühendislik yetki ve haklarına yönelik müdahaleye karşı verdiğimiz mücadeleyi kazandık. Enerji Bakanlığı'nın yetkisiz bir şekilde, mühendislerin proje uzmanlık eğitimi ve sertifika almadan hizmet üretmesini engelleme girişimi yargıdan döndü.

Bu yönetmelik ile elektrik tesisleri konularında proje hazırlayacak elektrik, inşaat, makine, jeofizik ve jeoloji mühendisleri, Enerji Bakanlığı'nın yetkilendirileceği eğitim kuruluşlarınca verilecek eğitimlerde başarılı olup proje uzmanlık sertifikası (PUS) belgesi almadan çalışamayacaklardı. Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerinin yürütmesini durduran Danıştay, Bakanlığın böyle bir belgelendirme zorunluluğu getirme konusunda yetkisizliğini saptayarak, mühendislerin üniversite mezuniyeti ile meslek odası üyeliğinin ve meslek odasından aldıkları belgelerin mesleki faaliyet göstermeleri için yeterli olduğunu bildirdi. Bu konuda TEDAŞ Genel Müdürü ile Enerji Bakanlığı Müsteşarı ile görüşmeler yaptık. EMO'nun da içinde yer alacağı teknik bir komite kurulmasını kararlaştırıldı.

Değerli Arkadaşlar,

Mühendislik; belli bir alanda sorunların çözümünün yanında, sorun olarak ortaya konulmamış alanlarda dahi gelişim sağlayabilen bir meslek dalıdır. Bunun için özgür bir düşünce iklimi içinde, sağlıklı bir üretim ortamında bulunulması gerekmektedir. Ne yazık ki ülkemiz bu anlamda üretim koşullarına sahip olmadığı için ya parlak beyinlerimiz göç etmekte ya da teknolojik ürünlerin montaj ve satışı gibi mühendislik yanını körelten alanlarda istihdam edilmektedir. Sektördeki çalışma koşulları her geçen gün ağırlaşmakta olup; bir zamanların gözde ve işsizliğin olmadığı meslek alanımız işsizlik ve düşük ücretle çalıştırılma sorunlarıyla karşı karşıya bulunmaktadır. Ülkemizin teknolojik gelişimde geri kalması, yabancı menşeli teknolojik ürünlerin üreticisi değil kullanıcısı konumunda kalması bunun en temel nedenlerindendir. Sektörde faaliyet gösteren şirketler, mühendislerden tasarımcılıktan, montaja, ara eleman görevinden yöneticiliğe varıncaya kadar deyim yerindeyse her işi yapmalarını beklemektedir. Böyle bir şeyin mümkün olmadığı açıktır. “Ne iş olsa yaparım” diyen anlayışla bilimsel ve teknolojik gelişmeye dayalı bir sonuç elde edilemez. Bilim ve teknik, emek ister, zaman ister. Ancak ülkemiz bunca eğitim, emek ve kaynakla sağlanan nitelikli işgücünü kolayca heba edebilmektedir. Bunlara dur diyebilmek için AKP iktidarları döneminde tamamen içinden çıkılmaz bir hale sokulmuş olan elektrik-elektronik mühendisliği eğitiminin, temel bilim eğitiminin yeni baştan planlanması gerekmektedir.

Ne yazık ki iletişim teknolojileri başta olmak üzere elektronik sanayi alanında ülkemizde iyi niyetle yola çıkan adımlara ket vurulmuş, iletişim kurumlarının yabancılara terk edilmesiyle birlikte bu alanda teknolojik gelişim umutları da yok olmuştur. 2008 yılında 44.7 milyon TL olan ulaşım, telekomünikasyon ve diğer altyapılar alanındaki devletin Ar-Ge harcaması artmak bir yana çok büyük düşüşler göstererek erimiştir. Buna karşılık merkezi bütçeden Ar-Ge harcamalarına ayrılan payda “Kültür, eğlence, din ve kitle iletişim” alanı yüzde 3 bine yaklaşan rekor büyüme gösteren alan olmuştur.

Ülkemizde elektrik elektronik sanayinin gelişimi konusunda bir ufuk kalmamış, mühendis istihdamına yönelik planlama dahi yapılamaz hale gelmiştir. Bu nedenle açıklanan hedefler, eylem planları ayakları yere basmayan metinlerdir. Hükümetin 2023 hedeflerinin de gerçekleşmeyeceği bugün herkes tarafından kabul edilmekte, artık bu hedeflerden söz eden dahi bulunmamaktadır.

Değerli Meslektaşlarım,

Sizlere olumlu bir tablo çizemedim. Ancak şunu söylemek isterim: Meslek örgütlerine her zamankinden daha fazla görev ve sorumluluk düşmektedir. Bilimin öncülüğünde kar hırsına karşı kamunun çıkarlarını savunarak, mühendisliğin ve meslektaşlarımızın haklarını korumak için mücadeleye devam edeceğiz.

Yaşasın halkların kardeşliği!

Yaşasın Eşit, Özgür ve Demokratik Türkiye mücadelemiz!

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü!

Bu vesile ile genel kurulumuza başarılar diliyorum.

Hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Hüseyin Yeşil

Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı